

כ' תמוז תש"ף
12 יולי 2020

פרוטוקול ישיבת הועדה להגנת הסביבה 01/2020

אשר נערכה בתאריך 26.1.2020

השתתפו:

נרי אראלי, יו"ר הועדה
אבי כהן, מנהל אגף תפעול
דוד הראל, חבר ועדה
טובי שור, מנהל תשתיות כיל ים המלח
מיטל ליאון, מנהלת איכות הסביבה כיל ים המלח
איילה גובר אברהמי, מנהלת היחידה לאיכות הסביבה
קורל לוי, רכזת פסולת, יח' סביבתית
רז לוגסי, מנהל מח' רישוי עסקים ותברואה
עינב קוצר, נציגת ציבור, בית ספר שדה עין גדי
אריה רוזנברג, רשטג"ל
ערן היימס, מנהל מרחב ערבה, רשטג"ל

חסרים:

עופרה שוורץ, חברת ועדה
קורין תותו, חברת ועדה
גונדי שחל, נציגת ציבור אקו-פיס
אופיר כ"ץ, מו"פ ים המלח והערבה

הנושאים שהועלו בדיון:

1. עדכון בנוגע לריכוזי חלקיקים הנמדדים במערך תחנות הניטור בסדום וכן בנוגע לטיפול בפליטות לאוויר מהארובה הראשית של מפעל המגנזיום.
2. התקדמות בנושא טיפול בפסולת ירוקה לסוגיה בכיכר.

מהלך הדיון, סיכום והחלטות

1. מיטל ליאון: הציגה את כלל מערך הניטור במפעלים בסדום. המבוסס על שלושה מעגלים:

- ניטור ארובות. הארובות בסדום מנוטרות בחלקן הגדול לא כולן, מוצב שם מיכשור לניטור רציף של מזהמים, מעבירים את הנתונים אונליין למשרד להגנת הסביבה והחל מחודש פברואר למערכת חדשה שלהם שתעשה בקרה מרחוק למוקד הסביבה.

- על גדרות המפעלים. על הגדר הוצבו 13 מכשירי מדידה, מודדים ברום וכלור ותרבות שלהם, כי אלו החומרים המסוכנים בסדום, ולכן אנחנו רוצים לדעת מיד כשמתקבלת התראה על הגדר. התוצאות מועברות לרשויות אונליין ובקרום גם למוקד הסביבה.

- תחנות הניטור הסביבתיות המודדות את איכות האוויר בסביבה. ישנן 3 תחנות: תחנת לוט מצפון (במחנה עובדים), אשלים (מול המגנזיום), תחנת סדום 7 צפונית לעין תמר. כלל נתוני תחנות הניטור מופיעים באתר מני"א ונגישים לציבור הרחב.

שדרגו את מערך הניטור הסביבתי ב- 2019. חידשו את כל מכשירי הניטור בשלוש התחנות, החליפו את המבנים של התחנות ופעלו לקבלת הסמכה מהרשות להסמכת מעבדות למערך הניטור. ההסמכה התקבלה לעמידה בתקן ISO17025 לפני למעלה משנה..

ב-2019 בכל 3 תחנות הניטור הסביבתי קיימות מגמות דומות בריכוז החלקיקים הנמדד בסביבה. כאשר מתקבלת מגמה דומה בריכוזי חלקיקים נשימים, המשמעות היא כי מדובר מתופעה אזורית ולא מקומית (סופת חול באזור תגרום לעלייה בריכוז החלקיקים הנשימים בכל המרחב, לא רק בתחנה בודדת). מעבר לכך, קיימת עמידה טובה מאוד בתקן הסביבתי (ראו בטבלה מטה). התקבלו במהלך כל השנה 8 חריגות מהערך היממתי בנאות הכיכר, בעוד שהמשרד הגדיר שמותר לחרוג עד 18 ימים בשנה.

ריכוז חלקיקים בסדום בשנת 2019

תחנת ניטור	גודל חלקיקים	ערך סביבה תקן יומי $\mu\text{g}/\text{m}^3$	ינואר	פברואר	מרץ	אפריל	מאי	יוני
לום	PM10	130	50	100	51	52	60	48
אשלים	PM2.5	37.5	30	20	18	20	22	22
נאות הכיכר	PM2.5	37.5	19.9	16	14.4	16.5	18.2	16.5

תחנת ניטור	גודל חלקיקים	ערך סביבה תקן יומי $\mu\text{g}/\text{m}^3$	יולי	אוגוסט	ספטמבר	אוקטובר	נובמבר	דצמבר	ממוצע 2019	מספר חריגות 2019 ב מהערך היממתי
לום	PM10	130	41	39	36.5	37	65	72	54.2	13
אשלים	PM2.5	37.5	19	21	21	18	22	18	21	10
נאות הכיכר	PM2.5	37.5	12.9	14.7	13.2	12.7	18.4	15	15.7	8

עפ"י הנחיות מנ"א מספר חריגות מותרות בשנה : 18 ימים

ב-2018 בחודשים יולי ואוגוסט היו הפרעות, קפיצות בריכוזי חלקיקים בתחנה של הישובים, מבדיקה שבוצעה עלה כי הסיבה לחריגות היא עבודות חפירה של חב' מקורות שהעלו הרבה אבק לאוויר.

מערכת הניטור מודדת בצורה טובה ואמינה וקיימת לה הסמכה של הרשות להסמכת מעבדות ולכן משקפת בצורה טובה את איכות האוויר לפרמטרים הנדגמים.

ארובת המגנזיום : הארובה הראשית של מפעל המגנזיום היא ארובה בעלת ספיקה אדירה של כמעט 500 אלף ק"ב לשעה, חלק גדול מהתכולה שלה הוא מים. מארובה זו נפלטים חלקיקים והתקן בהיתר הפליטה של המפעל הינו 45 מ"ג למ"ק. המפעל פועל להפחתת ריכוז החלקיקים בארובה מ-45 מ"ג/מק"י ל 20 מ"ג למ"ק, תכנית בנדון הועברה למשרד להגנת הסביבה והמפעל מקדם את יישומה.

נרי : בעבר היה ניתן לראות את תוצאות הניטור בצורה ברורה באתר המועצה, סוכם שנרי יפגש עם סיוון (מוקד 106) ויעברו על נוחות הגישה לנתונים כולל קיום דיון עם היחידה הסביבתית להנגשת נתוני מישור רותם לציבור למרות התנגדות קמ"ג.

2. רז לוגסי : התקדמות בנושא פסולת ירוקה- הקבלן עובד בשטח בכיכר סדום. ההסכם של פינוי ניילון בעיצומו, הקבלן התחיל כבר פינה 800 טון למחזור. הוכנסה הזמנת עבודה של פינוי ניילון שמרוכז בערוץ נחל ערבה ועין חצבה לכיוון עידן. יש קשיים עם החקלאים לא רק בנושא של הניילון, בשיתוף פעולה עם התושבים מנסים שהשלכה לא מבוקרת של ניילון תיפסק.

אין אמצעי פיקוח, הגוף המוביל הוא הנהלות הישובים האכיפה צריכה להתבצע בשיתוף הנהלות הישובים.

לענין הפסולת הירוקה (האורגנית), יש הסדר של המועצה מול החקלאים והם מנהלים אותו לבד, ההנחה כי מהלך זה מלבד לקיחת אחריות, יוביל לצמצום הפסולת במקור.

רשמה : נופר עבודי

